

CO2-NEUTRALT OG KLIMA-NEUTRALT DESIGN

Outline

CO2-neutralt og klima-neutral design

1. Hvorfor er det relevant?

2. CO2-neutralt og klima-neutral design

- Hvad betyder det generelt?
- Og for biobaserede byggematerialer

3. Case: SANU - Japan

4. Vores proces

HVORFOR ER DET RELEVANT?

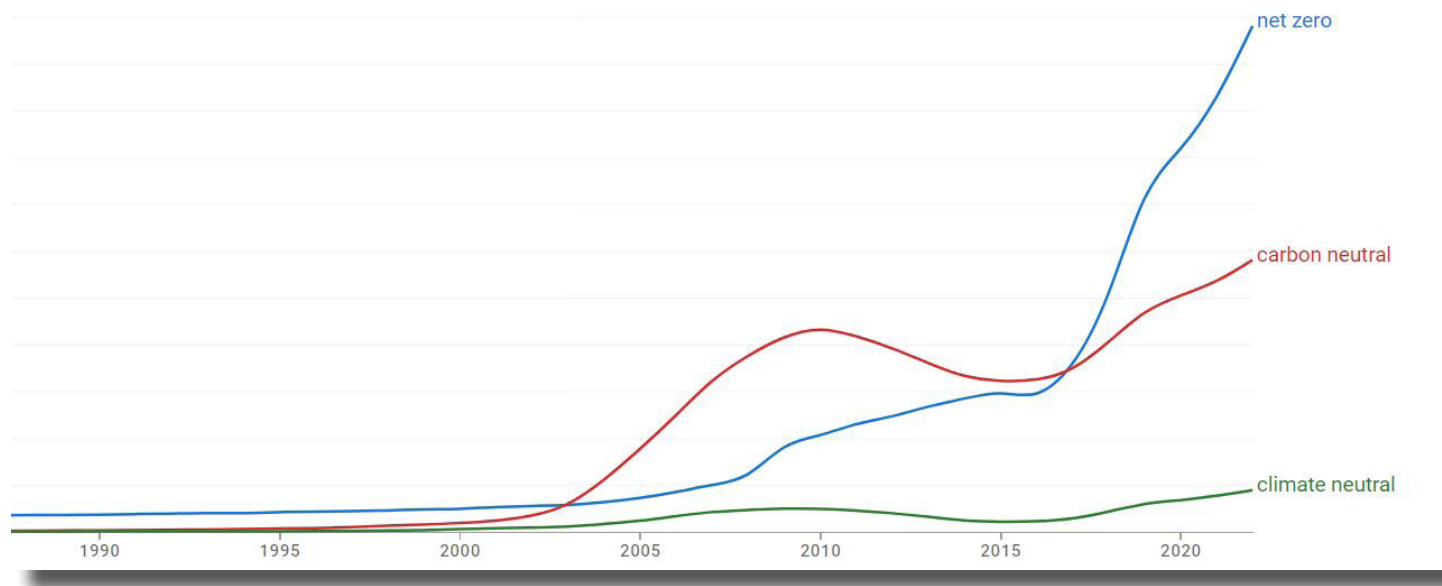
Hvorfor er det relevant?

Vigtige målsætninger og populære buzzwords

#Sustainability **#CarbonSinks**
#UniversalDesign **#PassiveHousing** **#CarbonNeutral**
#RestorativeDesign **#Upcycling**
#TransformativeHousing **#NetZero** **#Sustainability**
#NetPositive **#DesignForDisassembly**
#CleanEnergy **#ClimateNeutral** **#MaterialFlow**
#Regenerative **#NetNegative** **#FlexibleArchitecture**
#Reuse **#GreenDesign**
#Biobased **#HolisticSustainability**

Hvorfor er det relevant?

Omtale på Google [1]

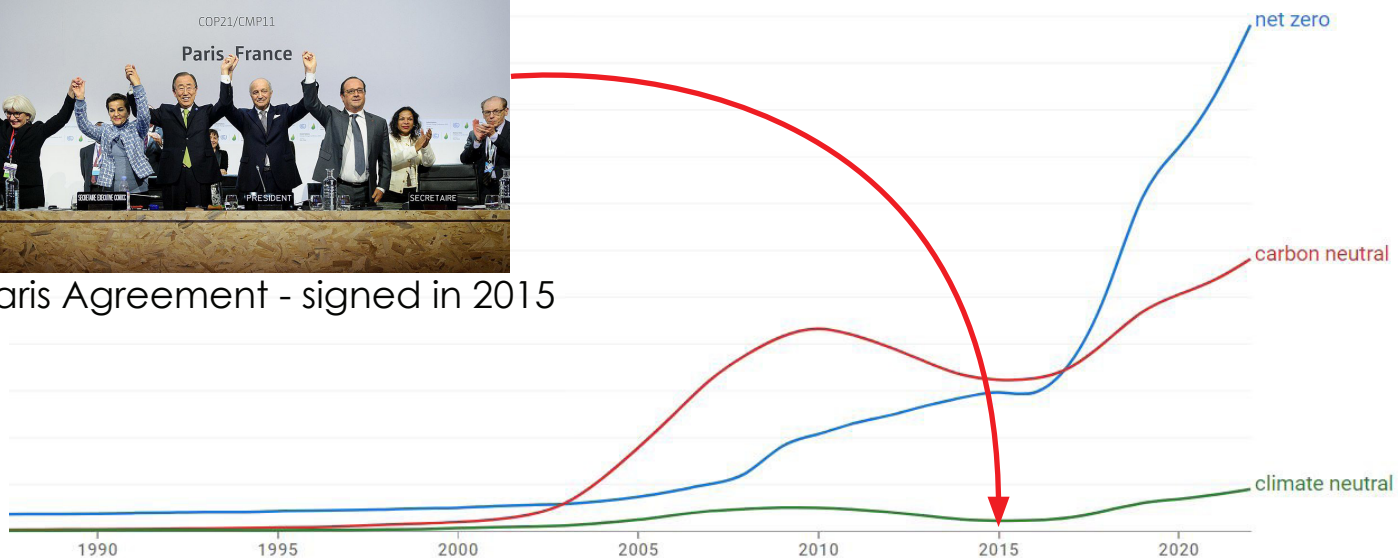
[1] <https://books.google.com/ngrams/info>

Hvorfor er det relevant?

Omtale på Google [1]

[2] Paris Agreement - signed in 2015

[1] <https://books.google.com/ngrams/info> [2] https://da.wikipedia.org/wiki/Parisaftalen_%282015%29

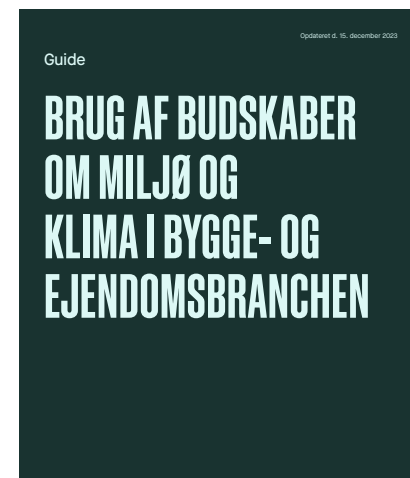
Hvorfor er det relevant?

Hvad siger Rådet for Bæredygtigt Byggeri? [1]

4.1 - Pas på med klimatekniske begreber

Hvis du f.eks. kun bruger “Net Zero”, “CO2-neutral” eller “klimaneutral” uden at forklare, hvad du mener, skal du kunne dokumentere med en livscyklusvurdering, at der ikke sker nogen form for udledning af drivhushasser

- GUIDE TIL BRUG AF BUDSKABER OM MILJØ OG KLIMA I BYGGE- OG EJENDOMSBRANCHEN s. 28

[1] <https://ee005d883a369b5a623ec663eecf93eb.cdn.bubble.io/f1702629122958x424714746702370400/Guide%20til%20brug%20af%20budskaber%20om%20milj%C3%B8%20og%20klima%20i%20bygge-og%20ejendomsbranchen.pdf?AWSAccessKeyId=AKIATBBF73RNGVJNFEZN&Expires=1723127546&Signature=UN91kMSAdRH1EzBoQWc8hISYTJ8%3D>

Hvorfor er det relevant?

Hvad siger Forbrugerombudsmanden? [1]

7.1 Fritstående, generelle miljømæssige påstande

Generelle miljømæssige påstande kan eksempelvis være "miljøvenlig", "grøn", "klimavenlig" [...] her skal den erhvervsdrivende som hovedregel kunne godtgøre, at produktet generelt belaster miljøet væsentligt mindre end tilsvarende produkter, og normalt have gennemført en vurdering af hele produktets livscyklus.

[1]

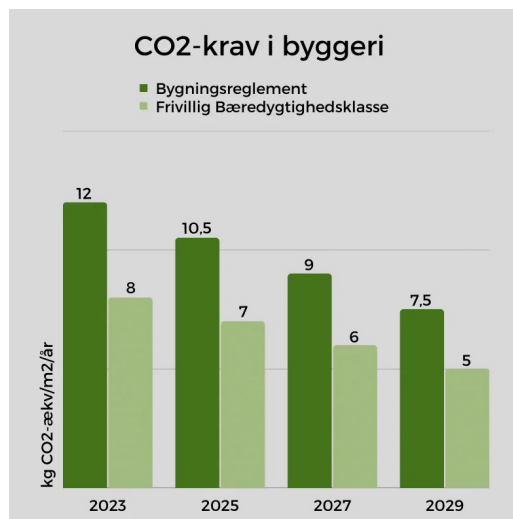

[1] <https://forbrugerombudsmanden.dk/nyheder/forbrugerombudsmanden/pressemeddelelser/2022/virksomheder-kaldte-produkter-baeredygtige-uden-at-kunne-dokumentere-det/>

Hvorfor er det relevant?

Bæredygtigt design defineres ud fra dokumentationsmetoden

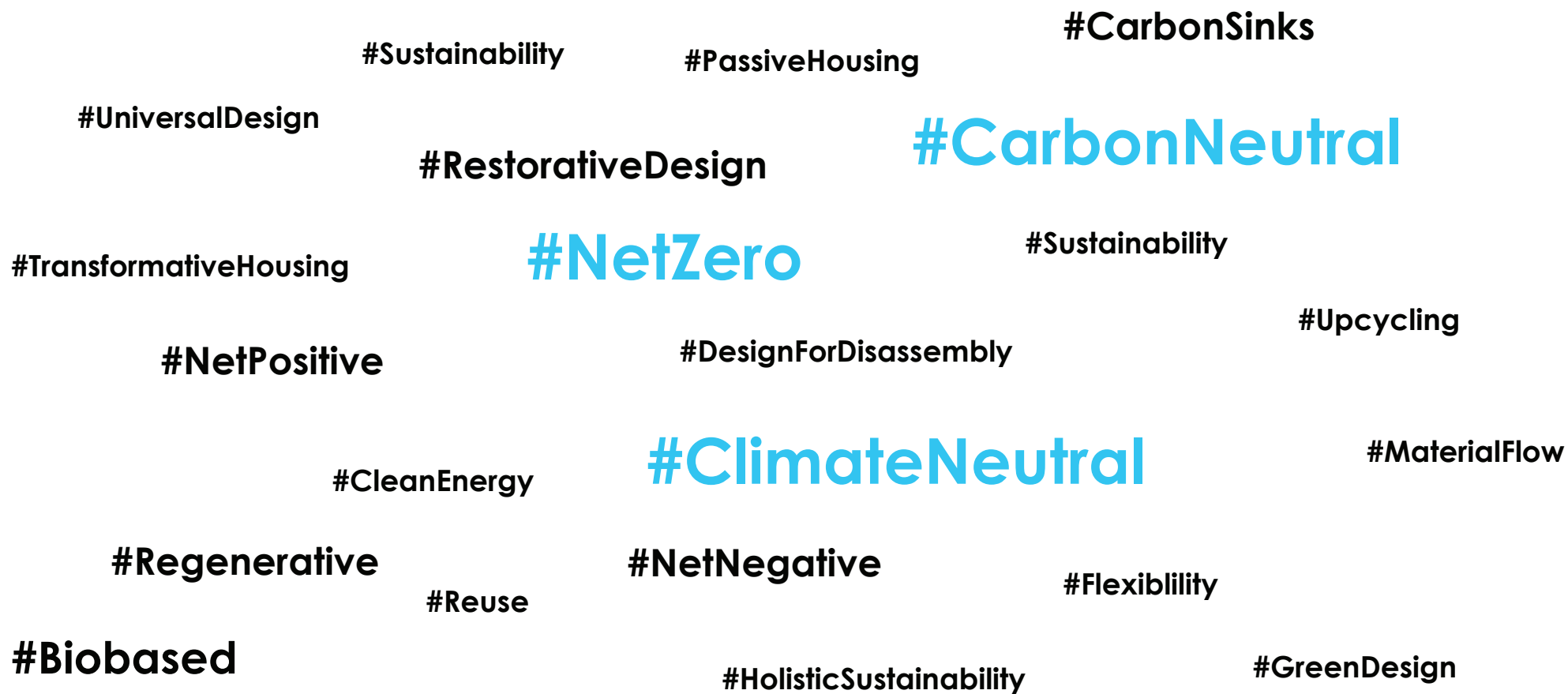

[1] <https://bjerg.nu/dokumentation-af-byggeriets-miljoe-og-klimapaavirkning/> [2] <https://www.spacelab.dk/arkitektur-og-baeredygtighed/> [3] <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/management/industry-analysis-methods/>

CO2-NEUTRALT OG KLIMA-NEUTRALT DESIGN - generelt

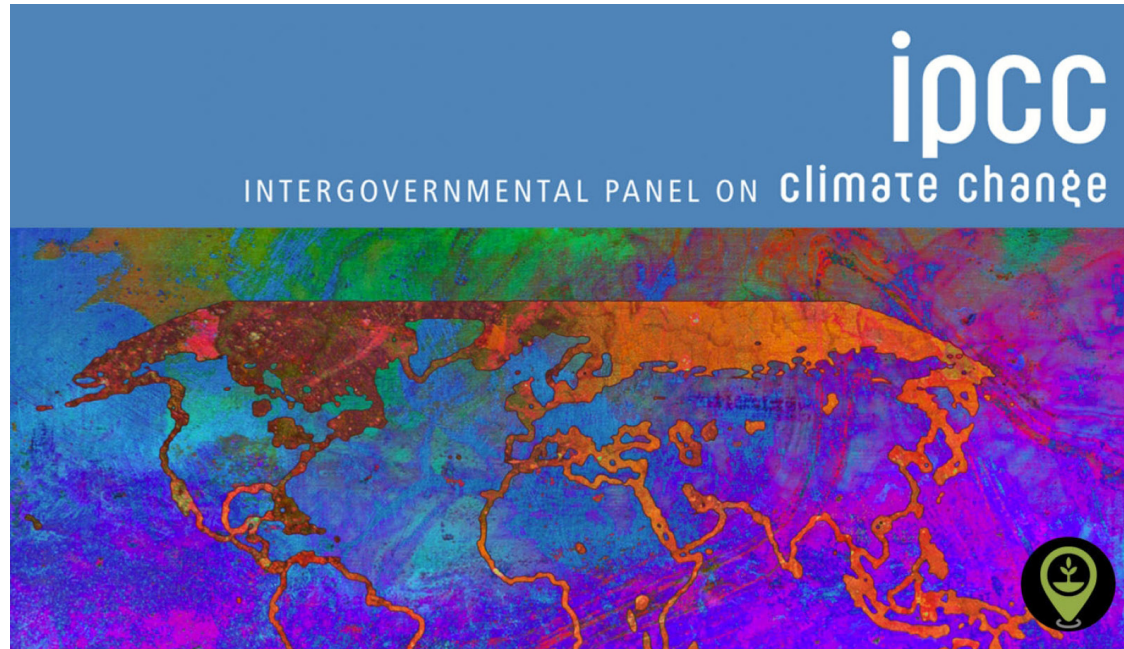
CO2-neutralt og klima-neutralt design

Hvad betyder det?

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Hvad siger IPCC?

IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change)
- Founded in 1988

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Hvad siger IPCC om “CO2 neutrality”? [1]

Carbon neutrality (or CO2-neutrality or Net zero CO2 emissions)

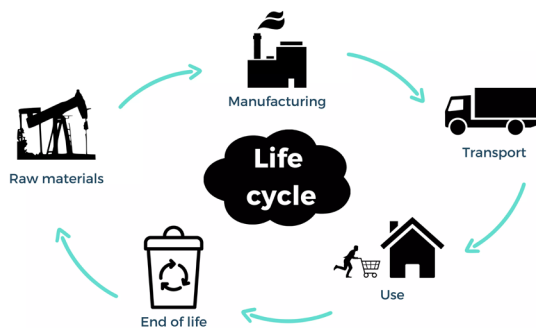
Net zero carbon dioxide (CO2) emissions are achieved when anthropogenic CO2 emissions are balanced globally by anthropogenic CO2 removals over a specified period [1]

[1] <https://www.ipcc.ch/sr15/chapter/glossary/#:~:text=Climate%20neutrality,effect%20on%20the%20climate%20system.>

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Hvad siger Bygningsreglementet ift beregning af CO2 emissioner i LCA? [1]

LCA

Life Cycle Assessment

GWP

Global Warming Potential

Standardiseret metode til beregning af potentielle miljøpåvirkninger

Indikatoren for drivhusgas udledninger inkl. CO2 udledninger

[1] https://bygningsreglementet.dk/Tekniske-bestemmelser/11/Krav/297_298#d578ff9b-87e2-42ac-8d81-a08f60c9b3d1

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Hvad siger Bygningsreglementet ift beregning af CO2 emissioner i LCA? [1]

Global Warming Potential (GWP) for bygninger opgives i

[kg CO₂ ækvivalenter / m² / år]

Alle drivhusgasser - ikke kun CO₂

[1] https://bygningreglementet.dk/Tekniske-bestemmelser/11/Krav/297_298#d578ff9b-87e2-42aa-8d81-a08f60c9b3d1

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Hvad siger Bygningsreglementet ift beregning af CO2 emissioner i LCA? [1]

Global Warming Potential (GWP) for bygninger opgives i

[kg CO₂ ækvivalenter / m² / år]

Over en analyseperiode på 60 år

[1] https://bygningreglementet.dk/Tekniske-bestemmelser/11/Krav/297_298#d578ff9b-87e2-42aa-8d81-a08f60c9b3d1

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Hvad siger IPCC om “Net zero”? [1]

Net Zero

*Net zero emissions are achieved when anthropogenic emissions of **greenhouse gases** to the atmosphere are balanced by anthropogenic removals over a specified period [1]*

[1] <https://www.ipcc.ch/sr15/chapter/glossary/#:~:text=Climate%20neutrality,effect%20on%20the%20climate%20system.>

[2] <https://kudumagnets.com/products/a-cow-in-the-barn>

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Hvad siger IPCC om “Climate neutrality”? [1]

Climate neutrality

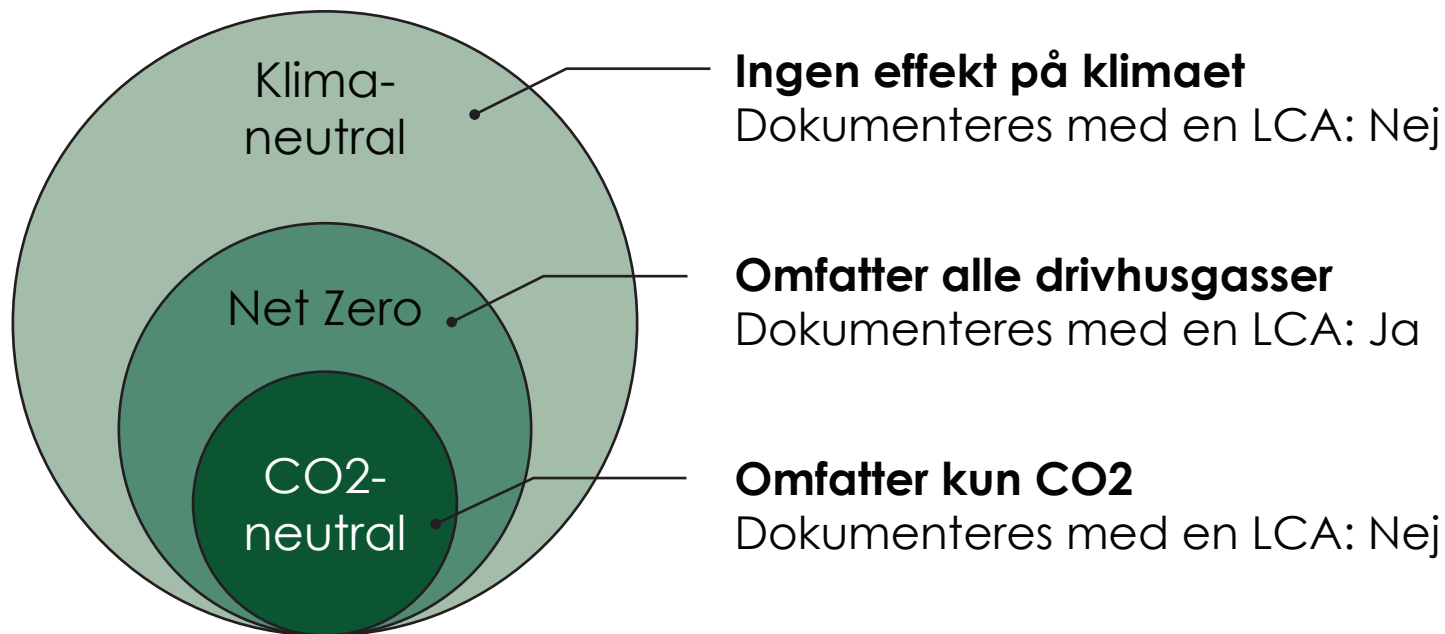
Concept of a state in which human activities result in **no net effect on the climate system** [1]

[1] <https://www.ipcc.ch/sr15/chapter/glossary/#:~:text=Climate%20neutrality,effect%20on%20the%20climate%20system.>

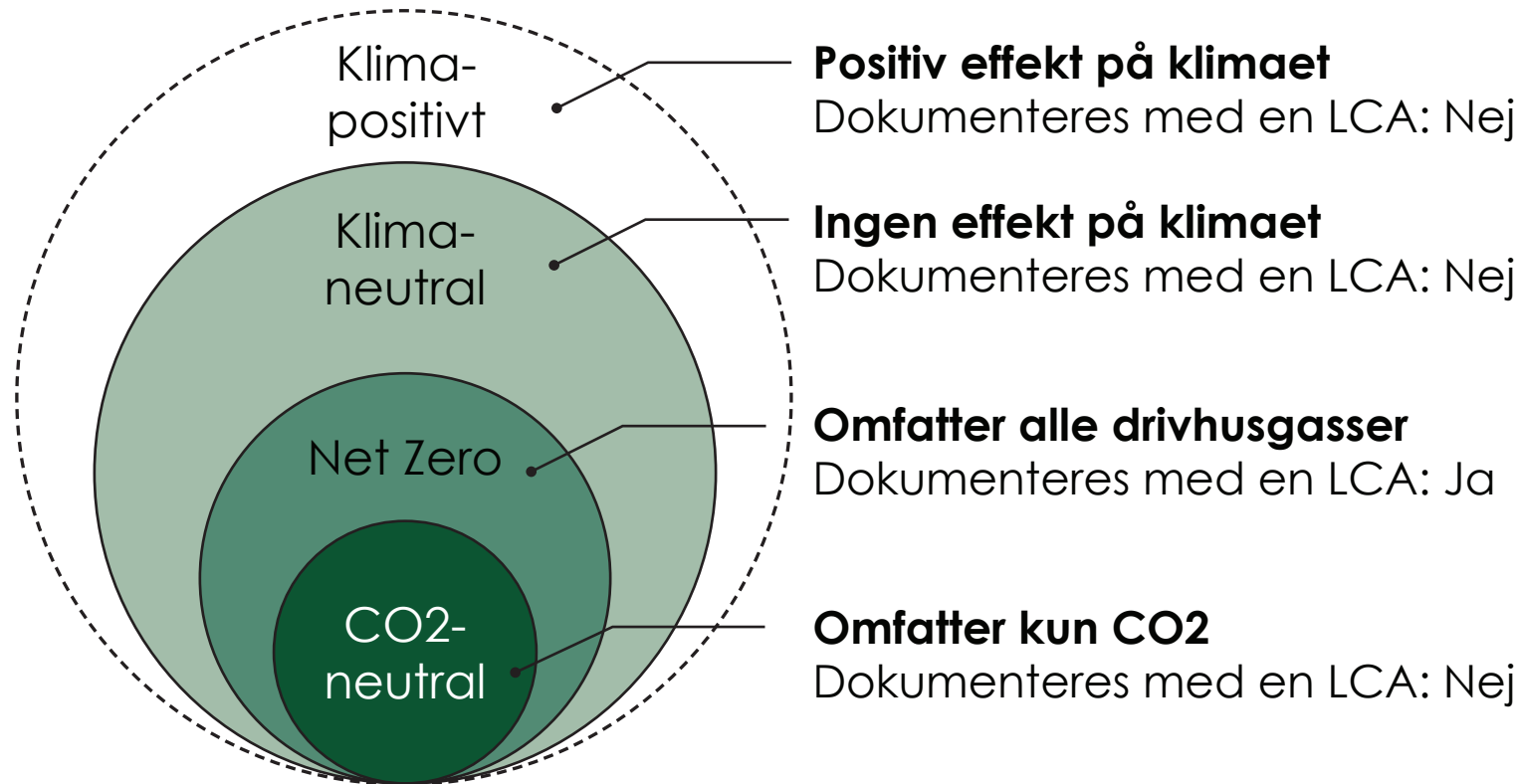
CO2-neutralt og klima-neutralt design

Hierarki

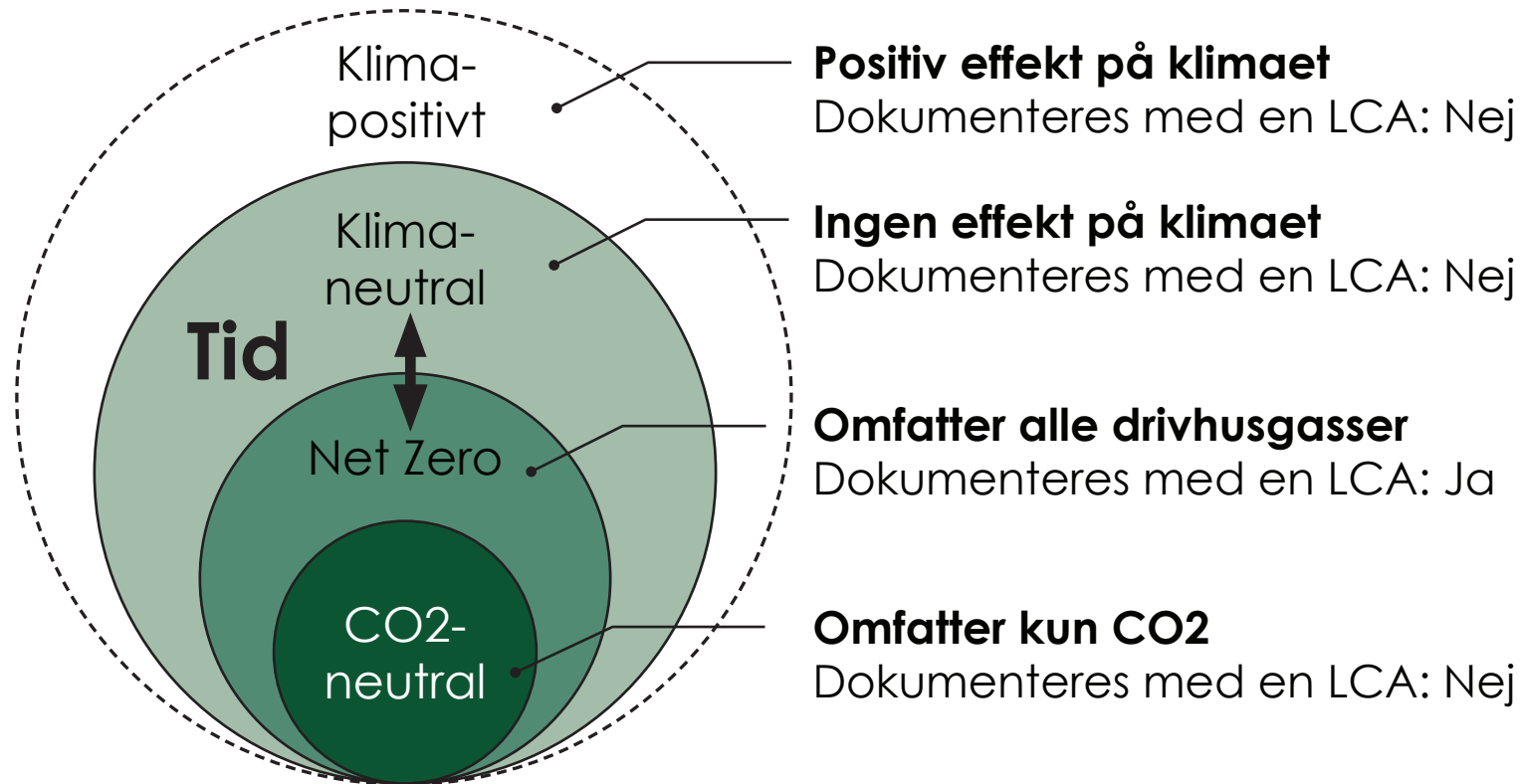
CO2-neutralt og klima-neutralt design

Hierarki

CO2-neutralt og klima-neutralt design

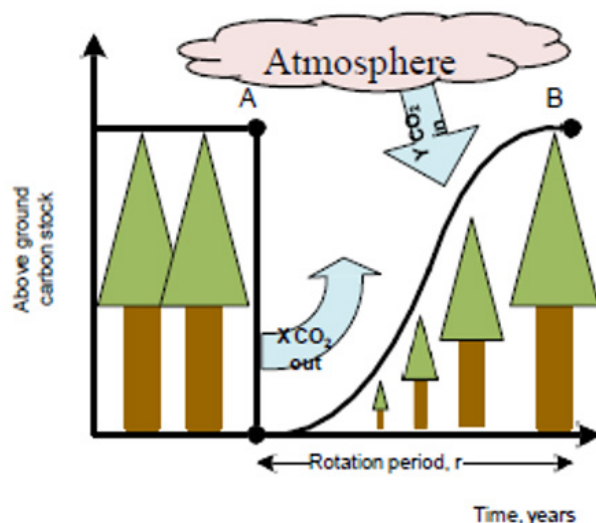
Hierarki

CO2-NEUTRALT OG KLIMA-NEUTRALT DESIGN - for biobaserede byggematerialer

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Klima-neutral? Det tidsmæssige aspekt

“... there is a time lag between combustion and regrowth, and while CO₂ is resident in the atmosphere it leads to additional forcing”

5th IPCC Report [1]

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Hvad siger Bygningsreglementet ift beregning af CO2 emissioner i LCA? [1]

I Danmark bruger vi **-1/+1 reglen**
til modellering af biobaserede materialer i LCA

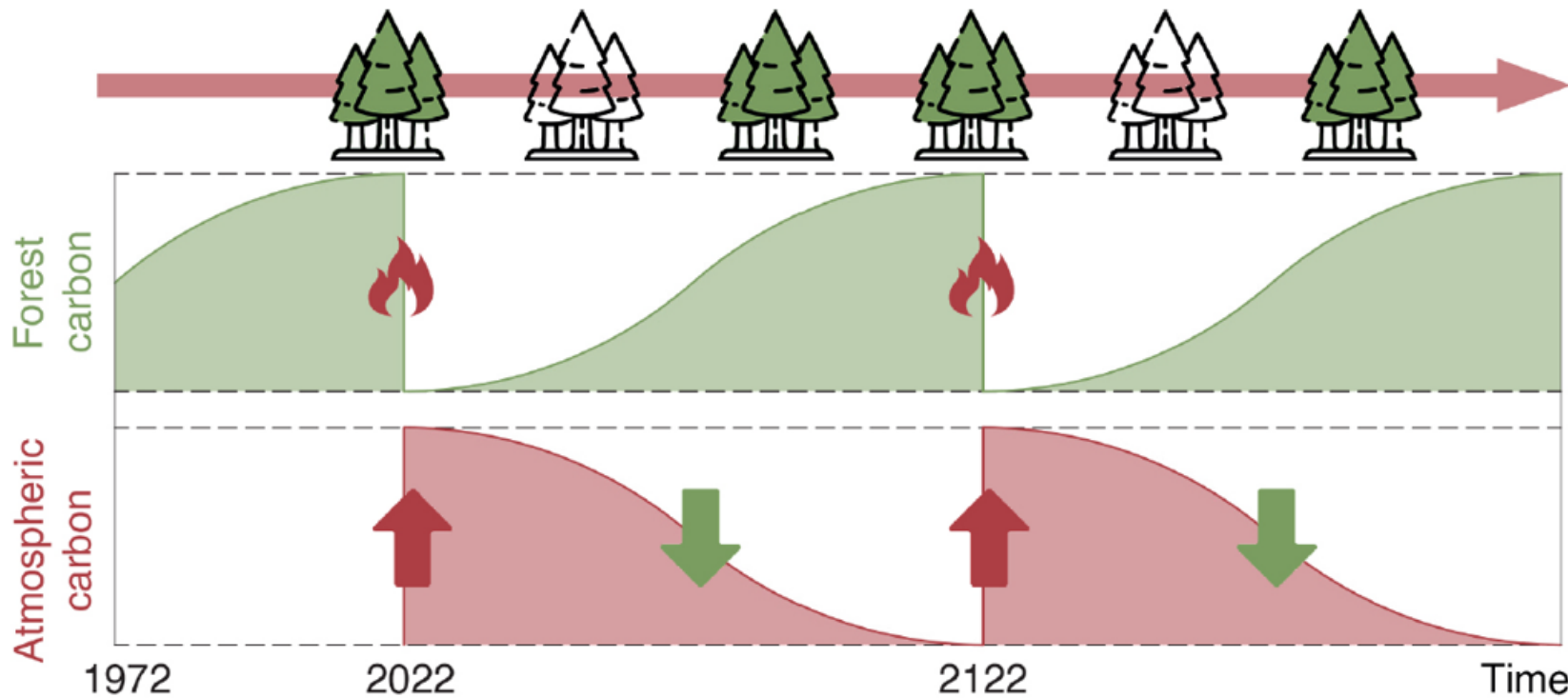
dvs **vi antager at den lagrede CO2 bliver frigivet ved endt levetid**

[1] https://bygningsreglementet.dk/Tekniske-bestemmelser/11/Krav/297_298#d578ff9b-87e2-42aa-8d81-a08f60c9b3d1

CO2-neutralt og klima-neutralt design

CO2 balance for afbrænding af biobaserede materialer

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Hvad siger Bygningsreglementet ift beregning af CO2 emissioner i LCA? [1]

I Danmark bruger vi **-1/+1 reglen**
til modellering af biobaserede materialer i LCA

dvs **altid balance uanset tidspunktet for afbrænding og rotationsperioden**

[1] https://bygningsreglementet.dk/Tekniske-bestemmelser/11/Krav/297_298#d578ff9b-87e2-42aa-8d81-a08f60c9b3d1

FAKTORER SOM PÅVIRKER ROTATIONS RATEN

[1] <https://www.sterlingstructural.com/news/sterling-brings-accessibility-to-the-mass-timber-market-with-new-division-sterling-structural/>

© 2014 Henrik Innovation. All rights reserved. Photo by Henrik Innovation.

henrik•innovation

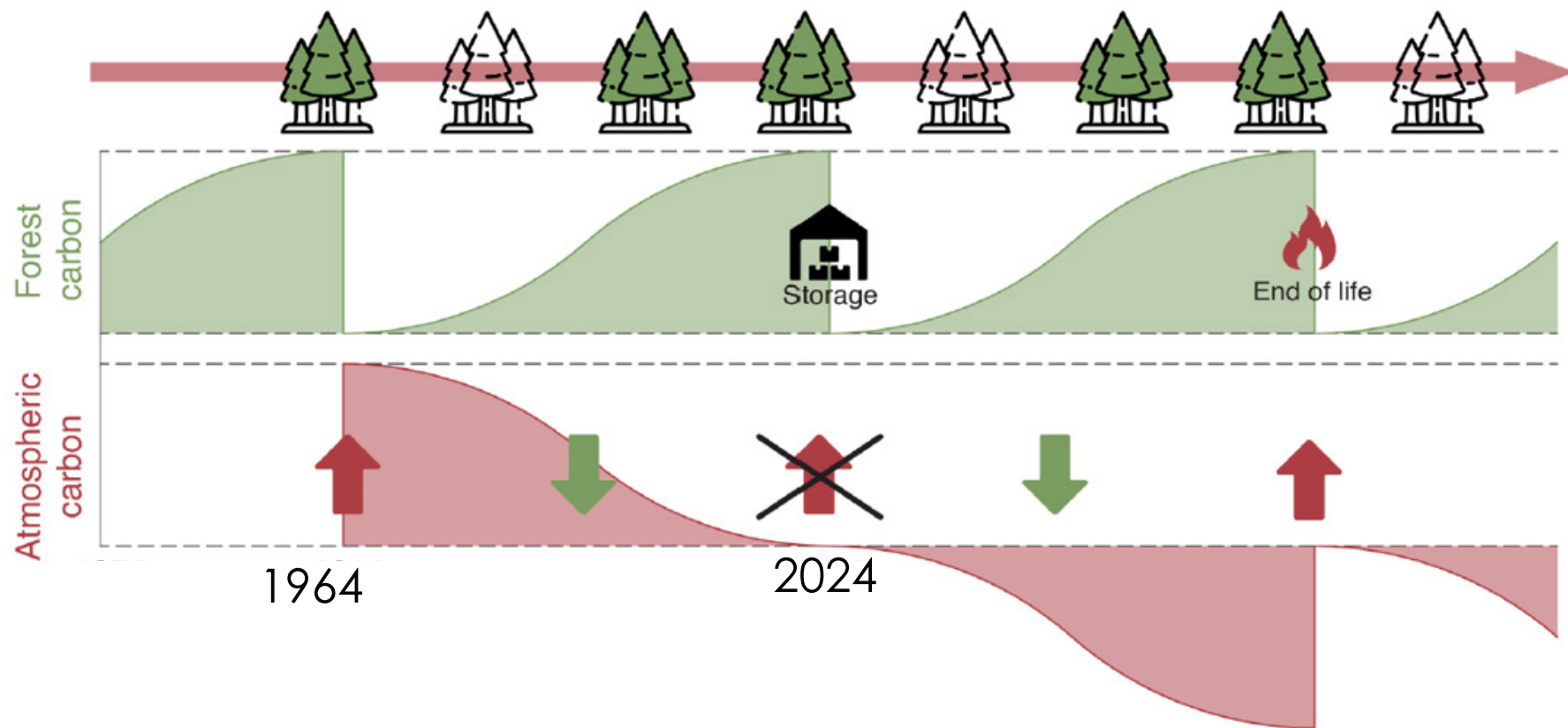

<https://insideclimatenews.org/news/06032023/wildfire-forest-regeneration/>

henrik●innovation

CO2-neutralt og klima-neutralt design

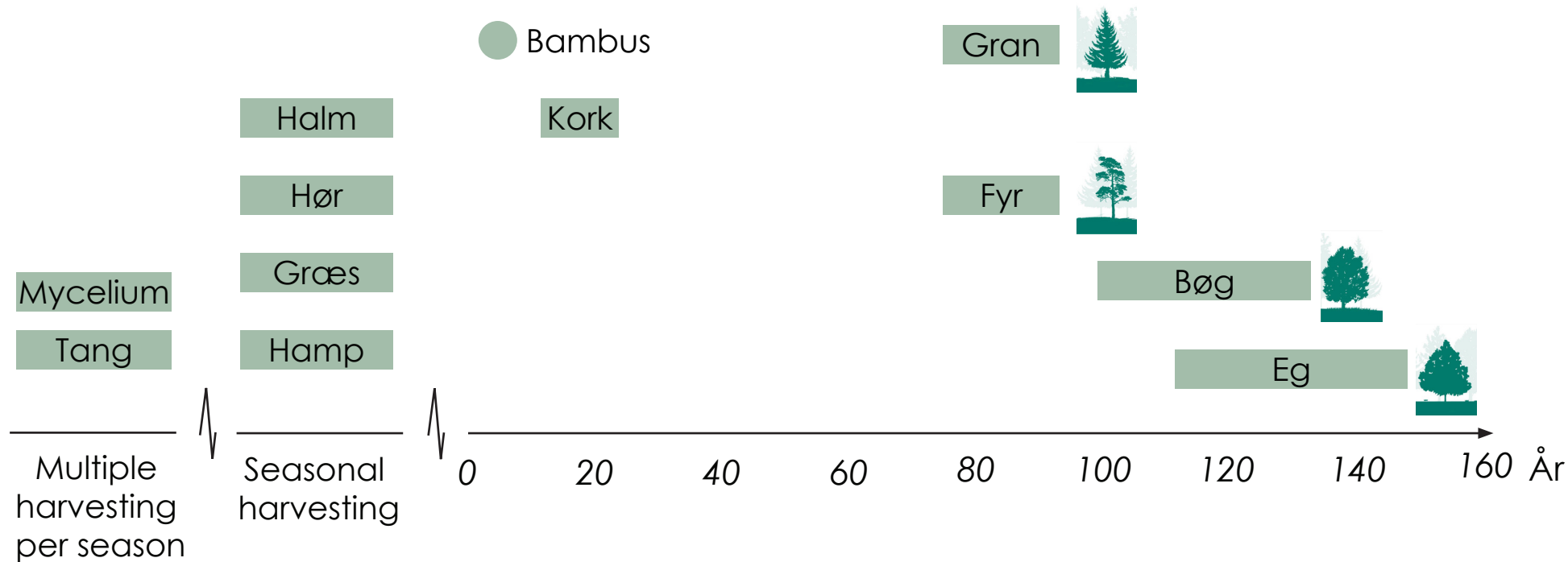
CO2 balance for biobaserede materialer ift levetid

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Rotationsperioder for træarter og planter

[1] <https://ecotree.green/en/blog/when-it-comes-to-sequestering-carbon-in-the-forest-all-trees-are-efficient> [2] https://www.researchgate.net/figure/The-means-of-mycelium-growth-rate-cm-day-of-Pleurotus-sajor-caju-subjected-to-different_tbl1_342269847 [3] <https://www.fao.org/4/AC287E/AC287E04.htm#:~:text=Euचेuma%20seaweed%20can%20be%20harvested,harvests%3B%20one%20every%202%20months.> [4] <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0264127519308354> [5] <https://www.bamboo-inspiration.com/bamboo-harvesting.html#:~:text=Bamboo%20harvesting%20can%20take%20place,at%20which%20the%20plants%20grow.>

CO₂-neutralt og klima-neutralt design

Rotationsperiode

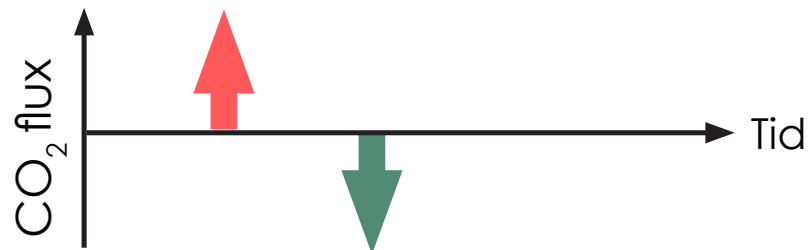
Fossile brændsler
Rotation > millioner af år

CO₂-neutralt: Nej
Klima-neutral: Nej

Tømmer
Rotation 80-100 år

CO₂-neutralt: Ja
Klima-neutral: ??

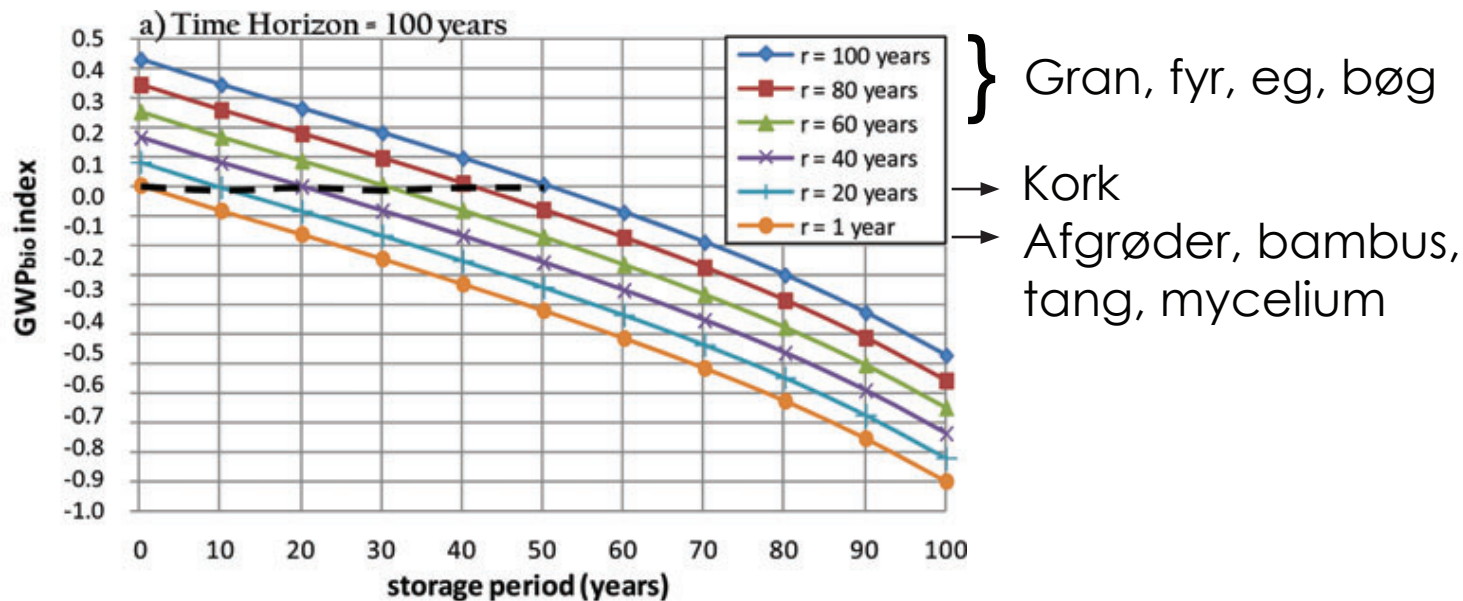
Afgrøder
Rotation < 1 år

CO₂-neutralt: Ja
Klima-neutral: Ja

CO₂-neutralt og klima-neutralt design

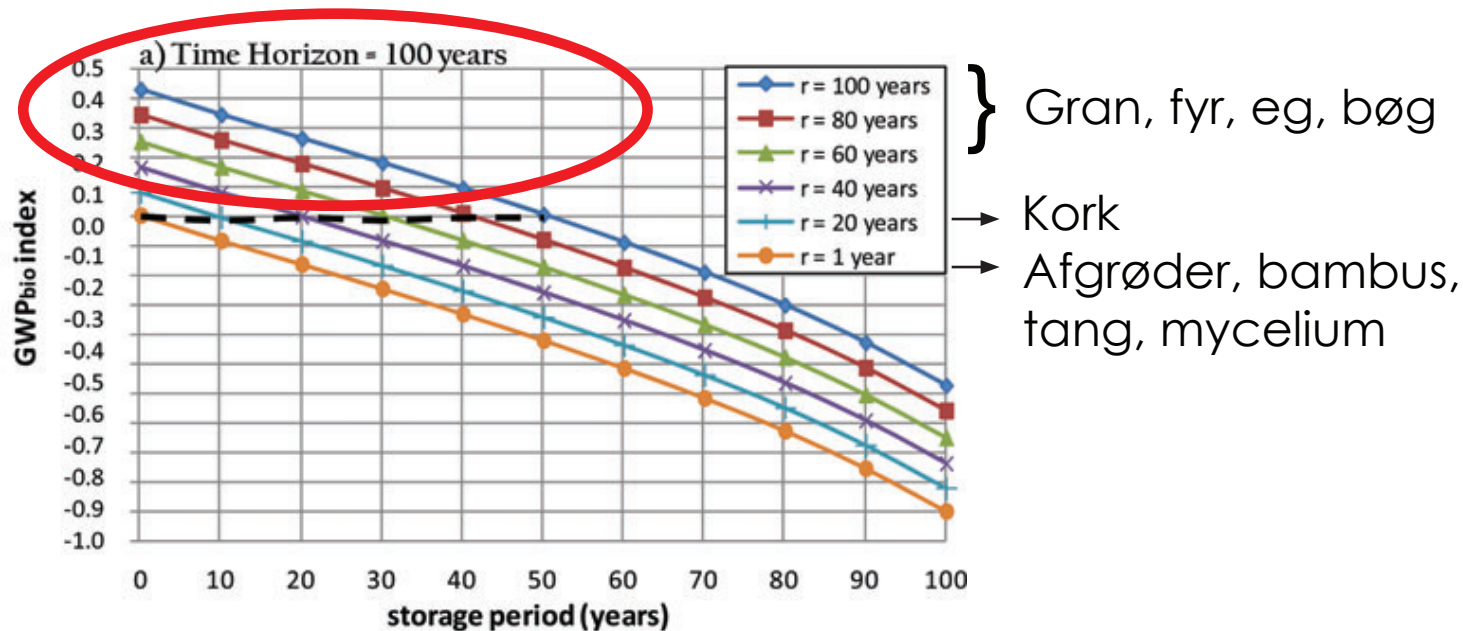
GWP_{bio} index til kreditering af klima-neutralt design

CO₂-neutralt og klima-neutralt design

GWP_{bio} index til kreditering af klima-neutralt design

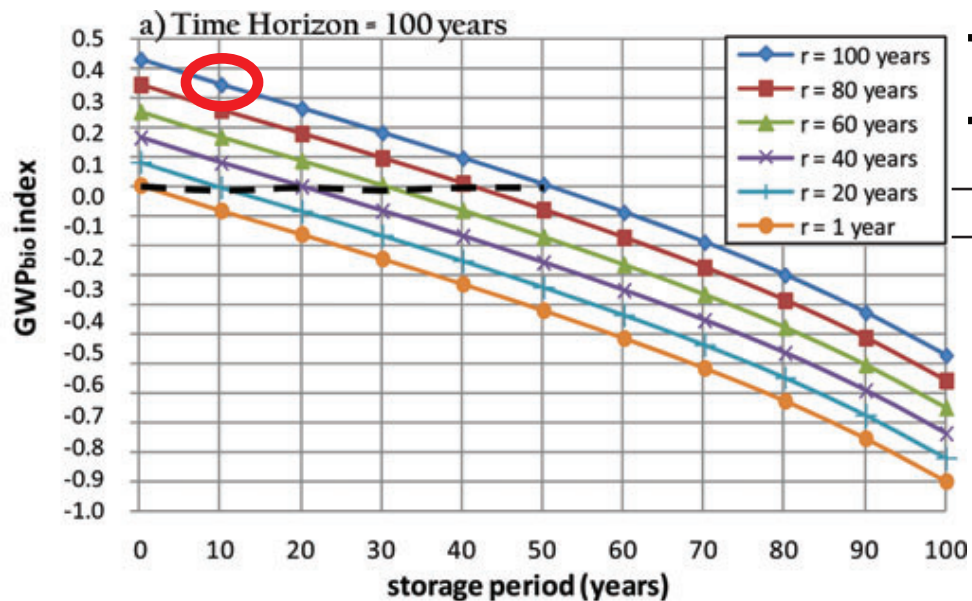
Risiko for at designet ikke er klima-neutralt

CO2-neutralt og klima-neutralt design

GWP_{bio} index til kreditering af klima-neutralt design

Køkken i eg?

} Gran, fyr, eg, bøg

→ Kork

→ Afgrøder, bambus, tang, mycelium

[1] Guest et al. (2012) Global Warming Potential of Carbon Dioxide Emissions from Biomass Stored in the Anthroposphere and Used for Bioenergy at End of Life

[2] <https://www.unoform.dk/koekken/copenhagen/> <https://tvis.com/koekken/forest/naturskoen-egetrae>

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Design med biobaserede materialer

Rotationsperioden

Træ- / planteart
Skov- / landbrug

vs

Levetiden

Funktion
Placering
Potentiale for genbrug

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Dilemma

Aarhus Ø havnebad - træet skal skiftes ud efter 6 år

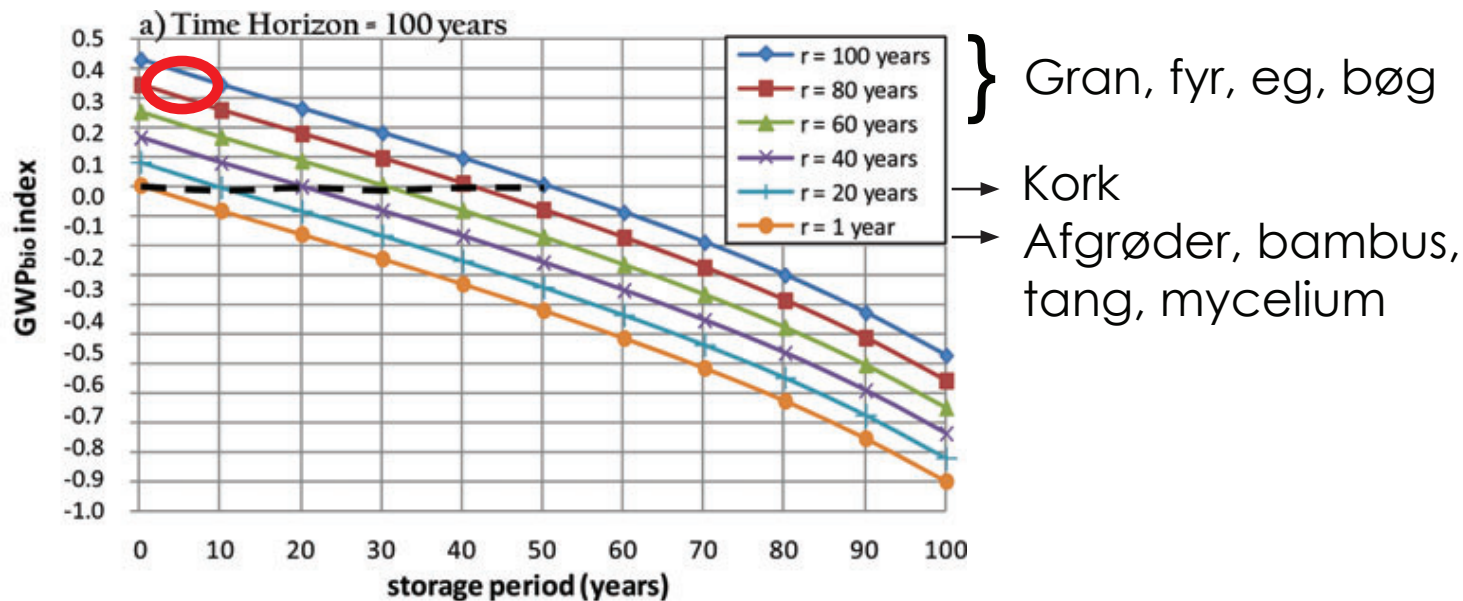
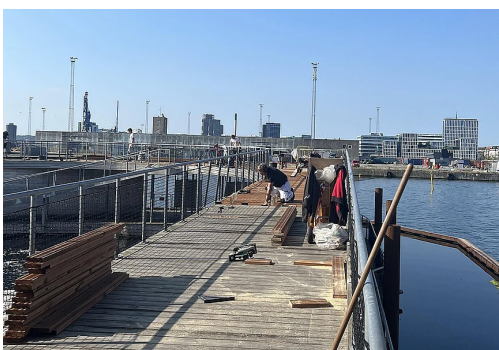
"I Aarhus Kommune bruger man kun bæredygtigt træ, så da badet blev etableret, havde man ikke mulighed for at vælge trykimprægneret træ, som ellers er meget holdbart" [1]

[1] <https://www.tv2ostjylland.dk/aarhus/raadnet-efter-seks-aar-nu-skal-20-procent-af-traeet-skiftes-ud> [2] <https://jyllands-posten.dk/jpaarhus/ECE14304746/ny-strand-ved-aarhus-oe-ligger-oede-hen-mens-havnebad-emmer-af-liv-og-badegaester/>

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Klima-neutralt design?

Aarhus Ø Havnebad

[1] Guest et al. (2012) Global Warming Potential of Carbon Dioxide Emissions from Biomass Stored in the Anthroposphere and Used for Bioenergy at End of Life

CASE: SANU

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Case: SANU [1]

[1] <https://prtimes.jp/main/html/rd/p/000000051.000060549.html>

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Case: SANU [1]

Konstruktion

- Bærende konstruktion: Fyrretræ
- Dæk: Stål
- Fundament: Stål

Klimaskærm

- Isolering: XPS / Træfibre
- Facade: Fyrretræ

Indvendige overklader

- Vægge: Fyrretræ / MDF
- Gulve: Fyrretræ
- Inventar: Fyrretræ / MDF

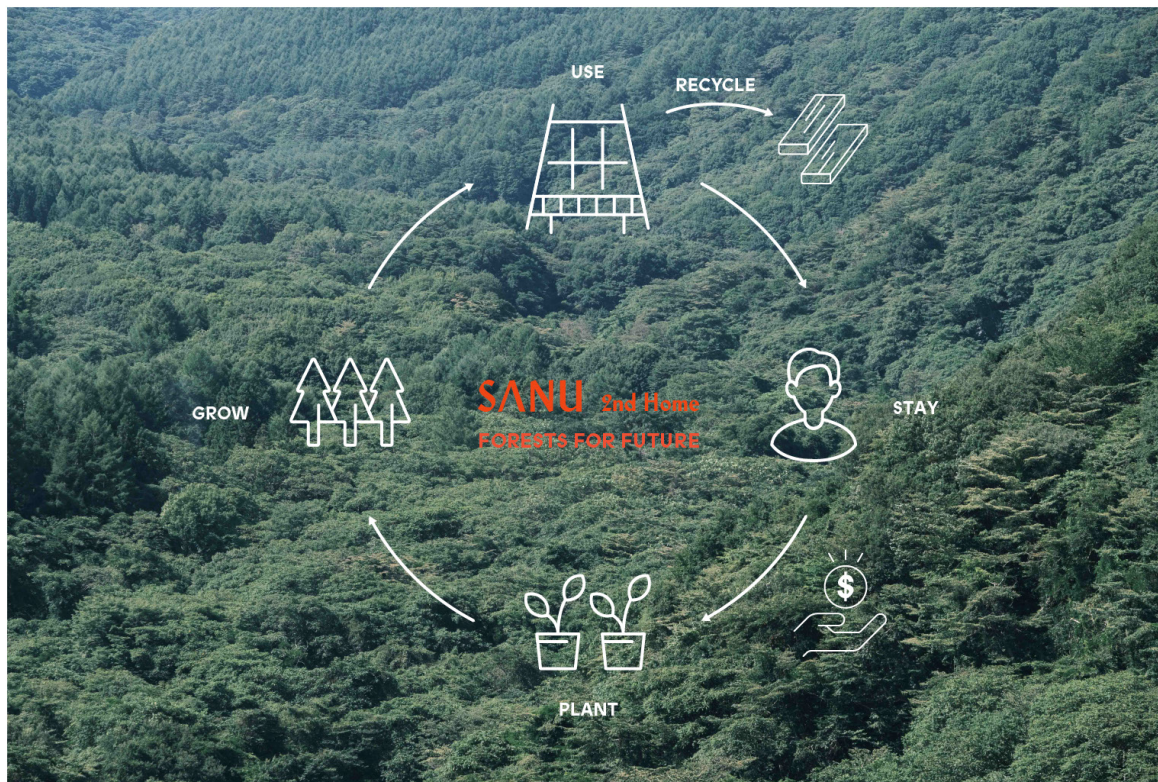
[1] <https://2ndhome.sa-nu.com/>

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Nedbringelse af klimaaftrykket [1]

Nedbringelse af klimaaftrykket

- 1) Biobaserede materialer
- 2) Grøn energi
- 3) Offset uundgåelige emissioner

[1] https://proclima.com/comfort_and_sustainability/project_gallery/asia/sanu

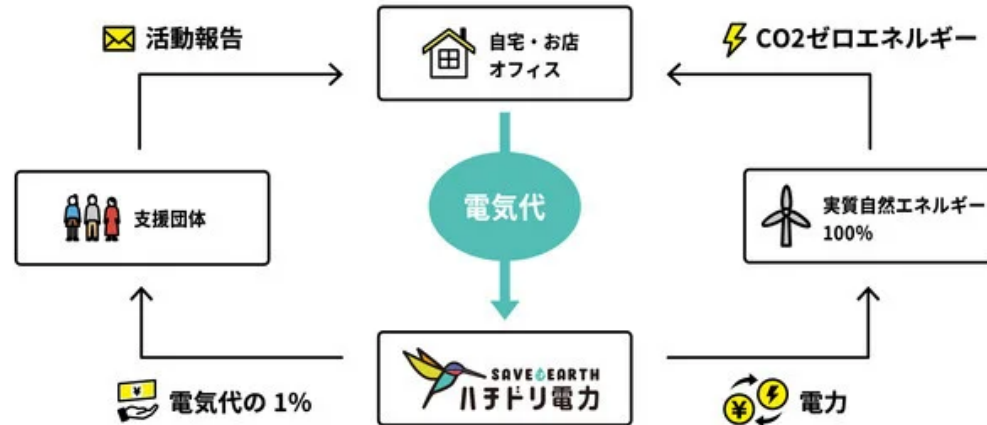
CO2-neutralt og klima-neutralt design

Nedbringelse af klimaaftrykket [1]

Nedbringelse af klimaaftrykket

- 1) Biobaserede materialer
- 2) Grøn energi [1]
- 3) Offset uundgåelige emissioner

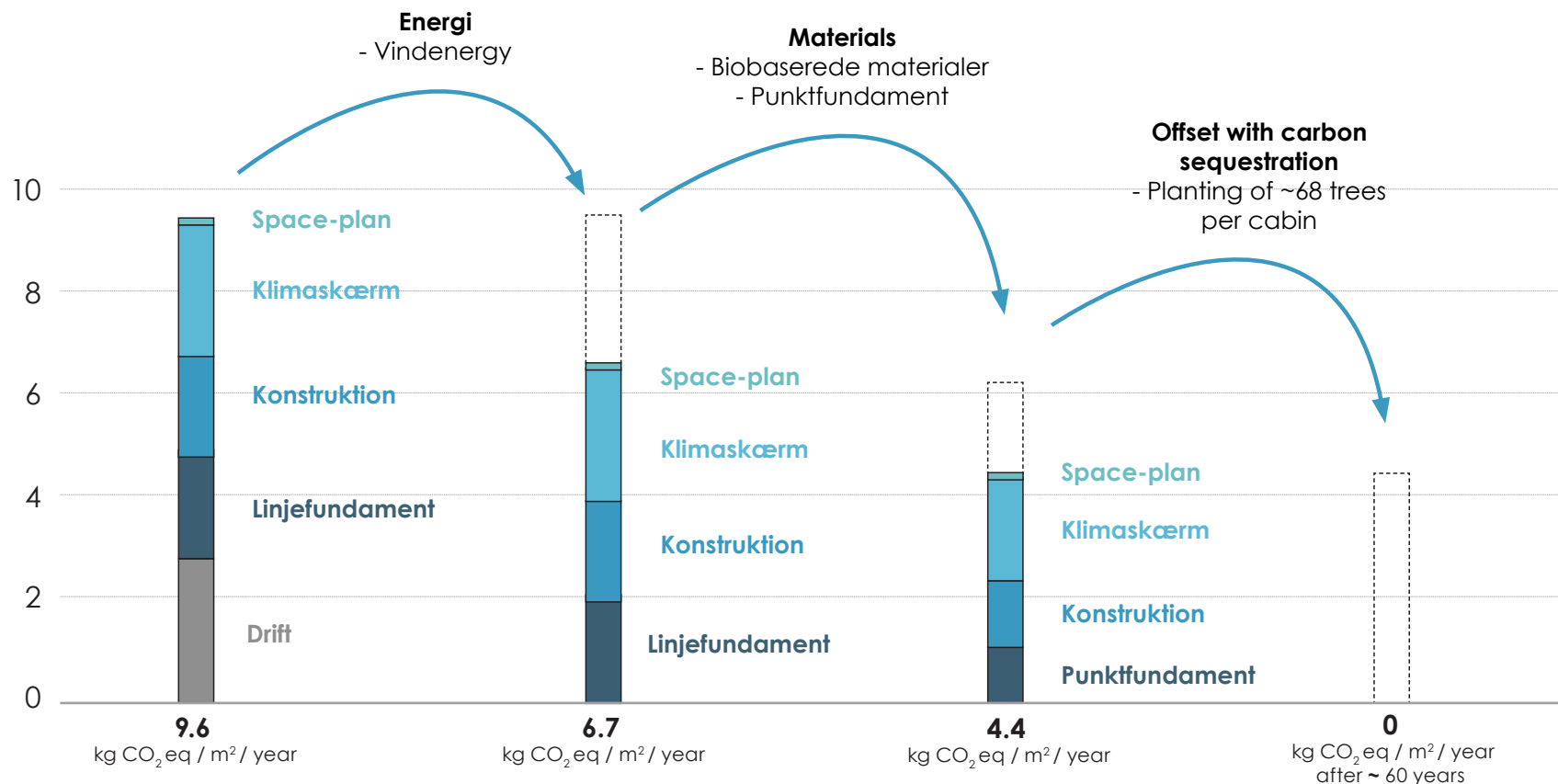
ハチドリ電力の仕組み

[1] <https://prtimes.jp/main/html/rd/p/000000051.000060549.html>

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Nedbringelse af klimaaftrykket [1]

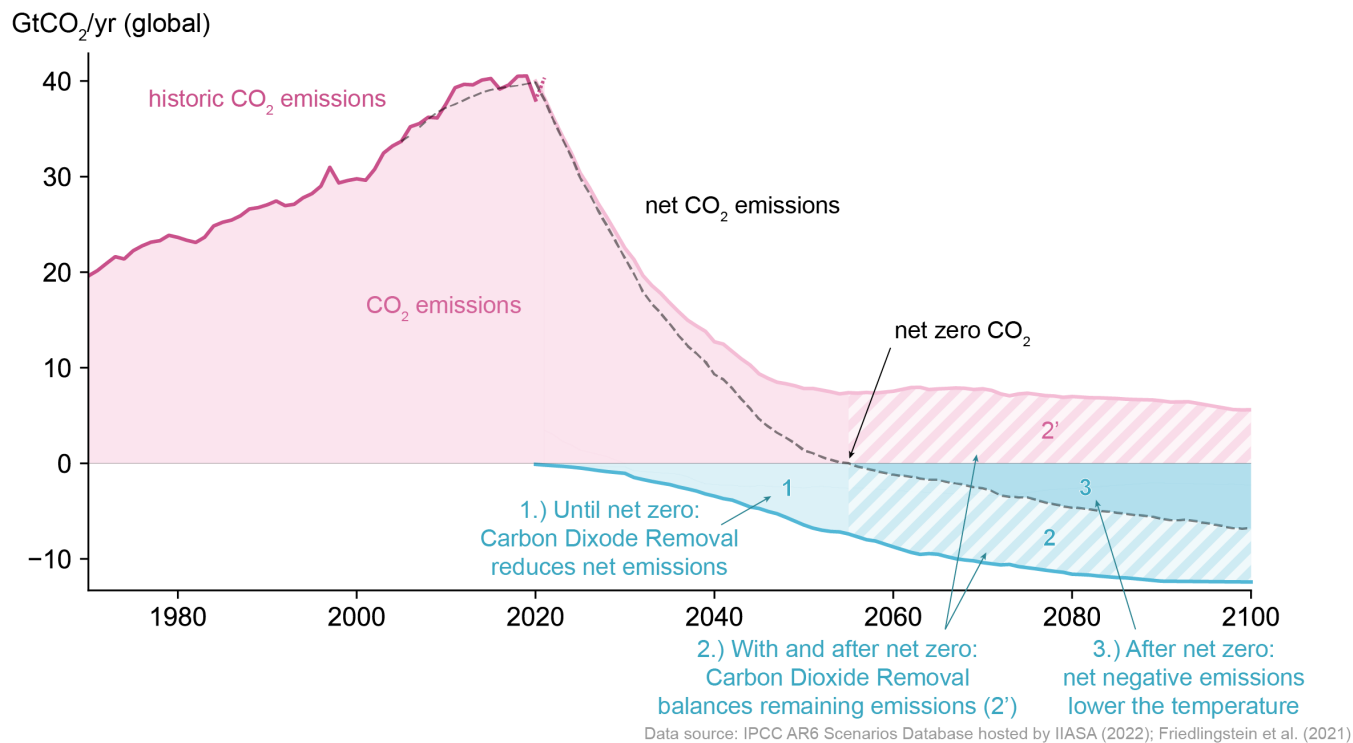

[1] Egne beregninger

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Nødvendigt med offsetting af emissioner

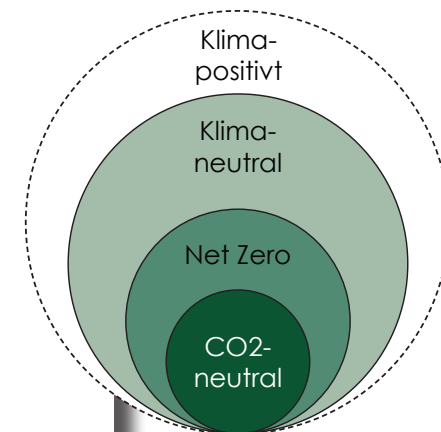
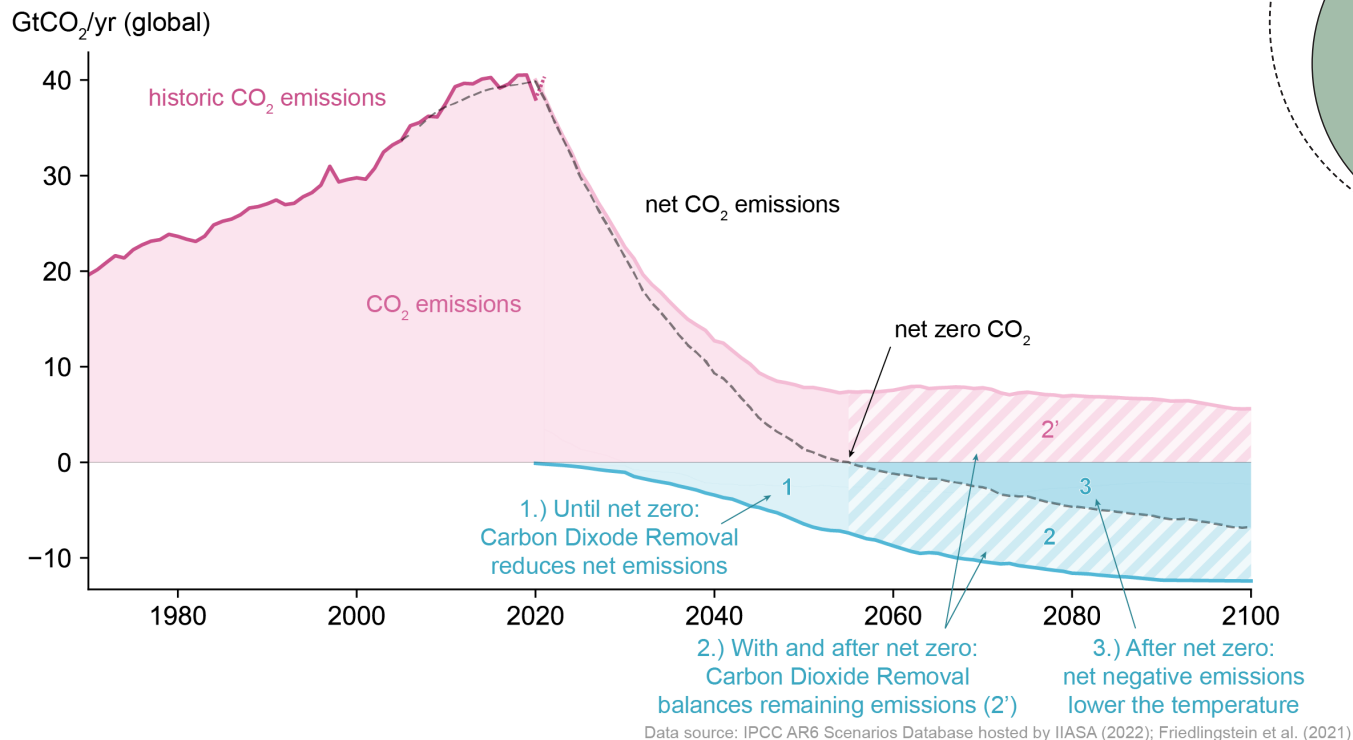
The three tasks of Carbon Dioxide Removal

CO2-neutralt og klima-neutralt design

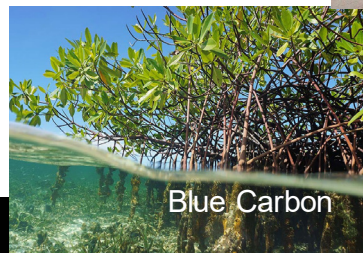
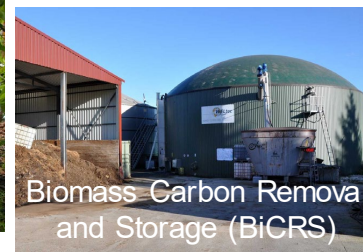
Nødvendigt med offsetting af emissioner

The three tasks of Carbon Dioxide Removal

CO2-neutralt og klima-neutralt design

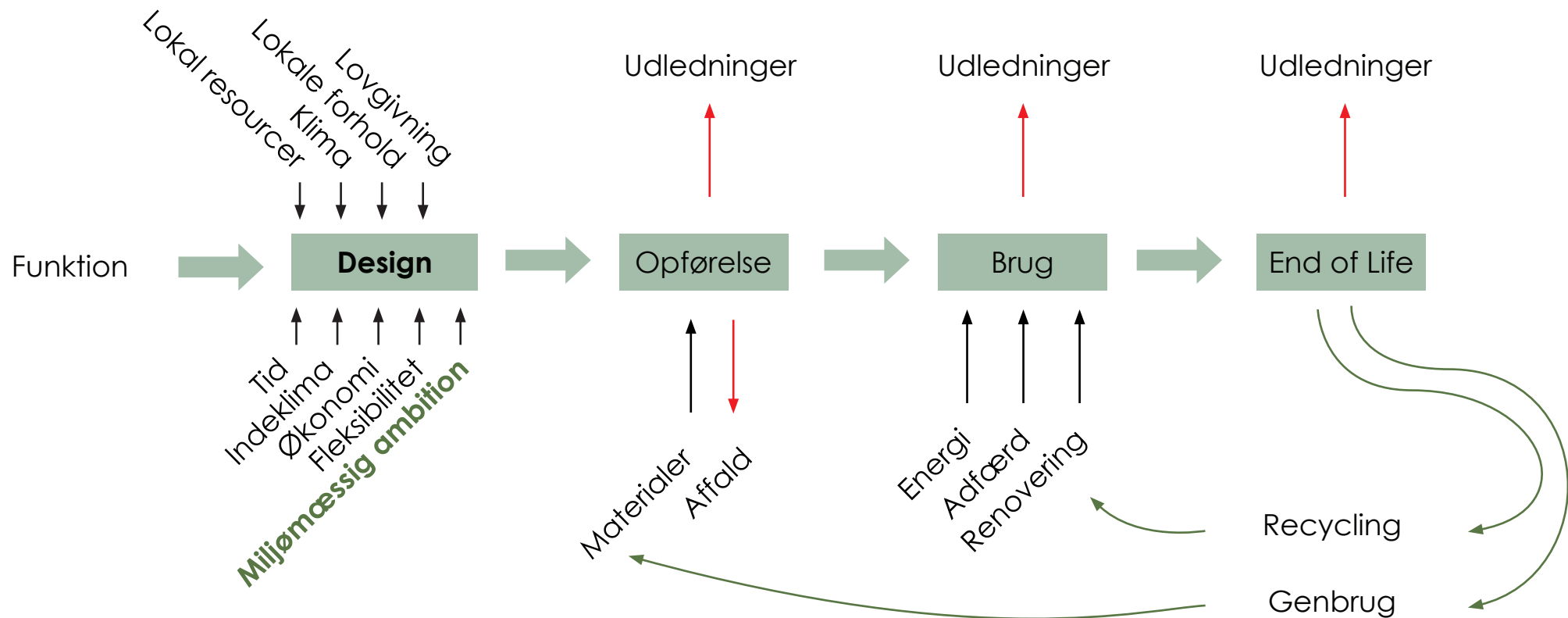
Metoder til at fjerne CO2 fra atmosfæren - ofte ved brug af biobaserede materialer

VORES PROCES

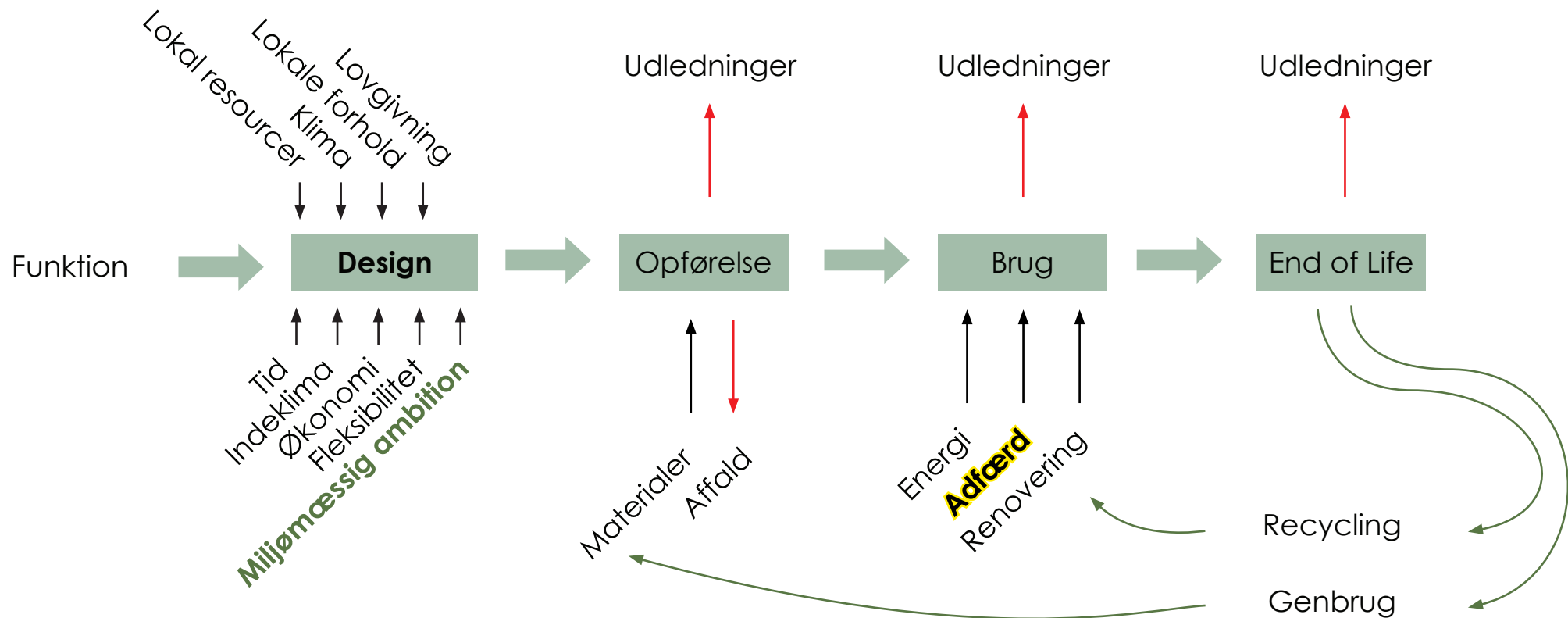
CO2-neutralt og klima-neutralt design

Arbejdsflow

CO2-neutralt og klima-neutralt design

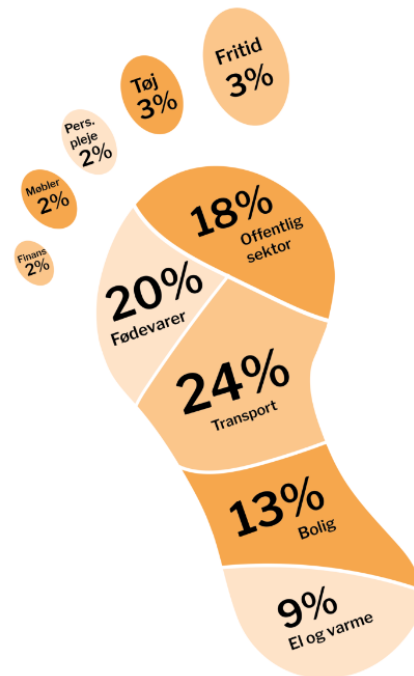
Arbejdsflow

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Facilitering af bæredygtig livsstil

[1] DANMARKS GLOBALE FORBRUGSUDLEDNINGER
- CONCITO

En danske udleder 13 tons CO2e pr år (2023) [1]

[1] <https://concito.dk/files/media/document/Danmarks%20globale%20forbrugsudledninger.pdf>

CO2-neutralt og klima-neutralt design

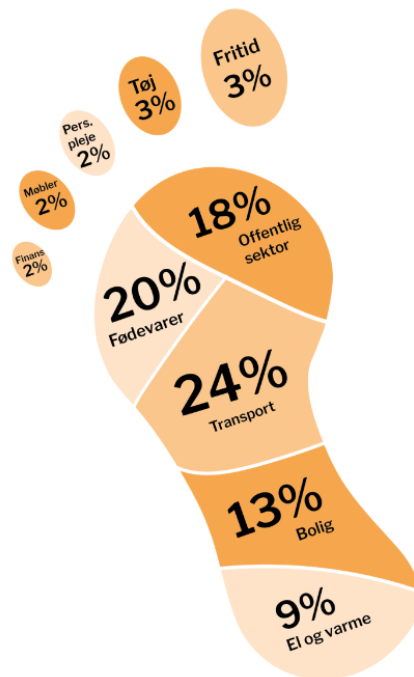
Facilitering af bæredygtig livsstil

[2] Thomas Alcajaga på youtube

[3] Køkkenhave

[1] DANMARKS GLOBALE FORBRUGSUDLEDNINGER - CONCITO

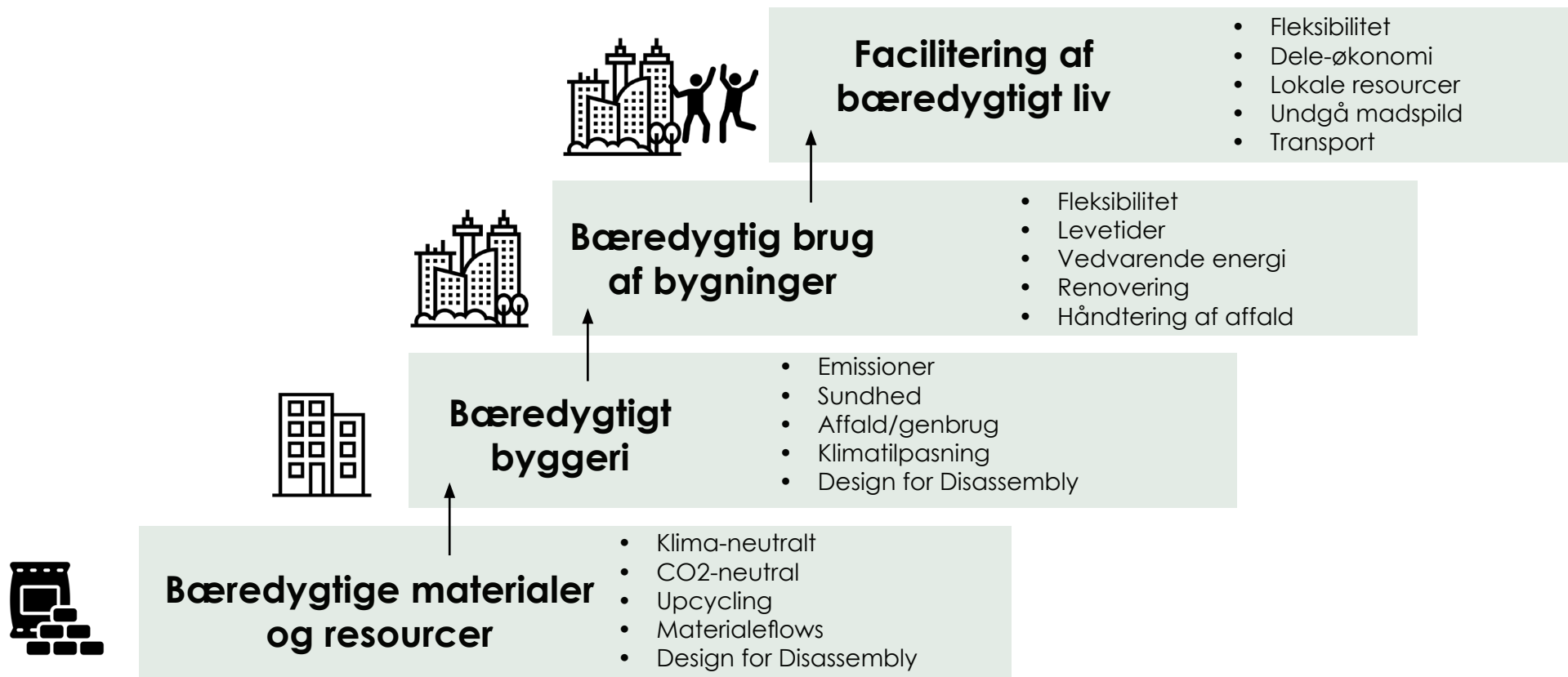
[4] Affaldssortering

[5] Ladestation til cykler og biler

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Arbejdsflow

TAK FOR JERES OPMÆRKSOMHED

henrik-innovation

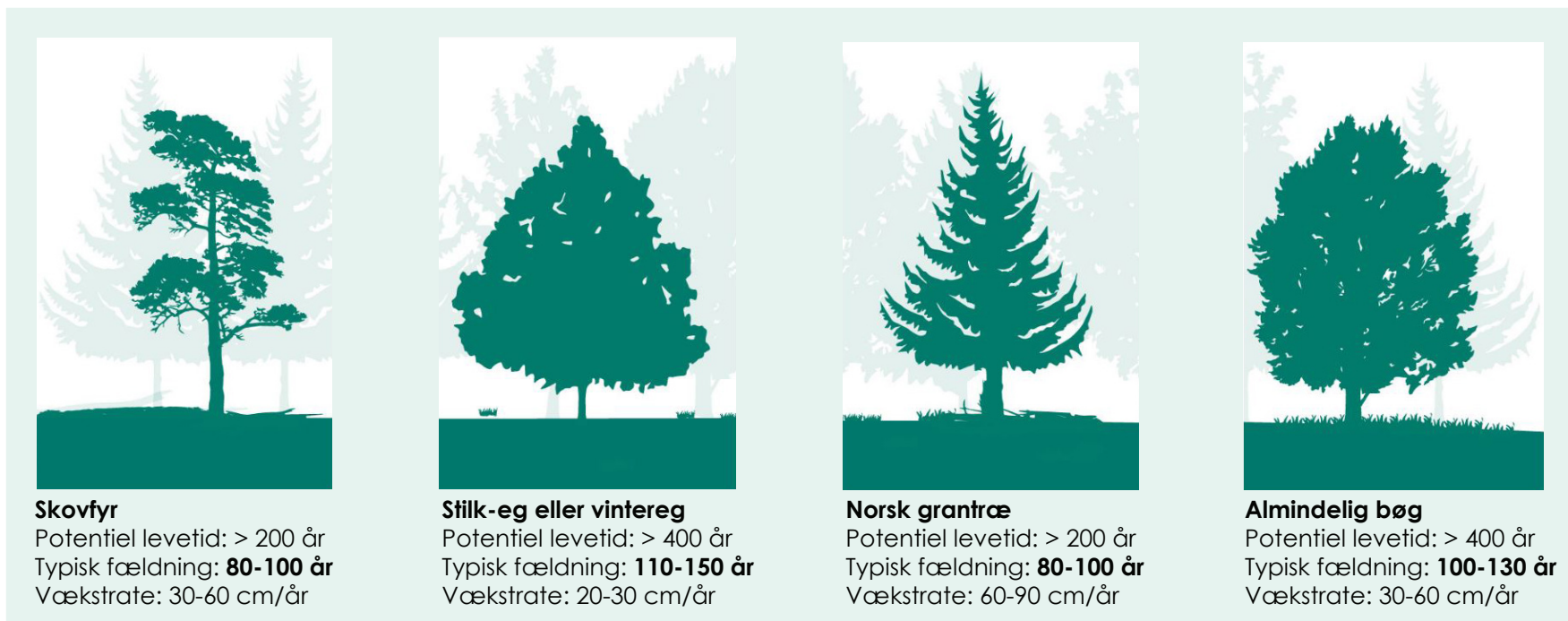
Læs mere på vores hjemmeside og find os på LinkedIn

Tilmeld vores LCA workshop for at høre mere og udveksle viden!

CO2-neutralt og klima-neutralt design

Hvad siger European Forest Institute[1] og Naturstyrelsen[2] om rotationsperiode?

[1] Potential lifespan and typical felling age of economically significant and widespread tree species in Europe - EFISCEN

[1] <https://forest.eea.europa.eu/>

Link to database: Schelhaas, M.J., Varis, S., Schuck, A. and Nabuurs, G.J., 2006, EFISCEN Inventory Database, European Forest Institute, Joensuu, Finland, http://www.efi.int/portal/virtual_library/databases/efiscen/ [2] <https://naturstyrelsen.dk/om-naturstyrelsen/kontakt/faq/skov>